7/5444

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: B.02.1.HM.0.EKA-08.02.20/ 29.01.02* 06728
Konu: Soru Önergesi Hk.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 10.01.2002 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5444-12776/30507 sayılı yazısı.

İlgi'de kayıtlı yazınızda, Ankara Milletvekili M. Zekil Çelik'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Bakanlığımız tarafından cevaplanması istenilen 7/5444-12776 sayılı soru önergesine ilişkin cevabımızın sureti ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Dr.Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EK: 2 Sayfa

DAĞITIM:
Bilgi :
Başbakanlığa

SORULAR:

1. **Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir nedir? Arjantinde nedir?**
2. **Türkiye'nin dış ticaret açığı ile, Arjantin'in dış ticaret açığı nedir?**
3. **Arjantin'in gayri safi milli hasılası ve Türkiye'nin gayri safi milli hasılası nedir?**
4. **Arjantin'in ihracatı ithalatı karşılama oranı ile Türkiye'nin oranı nedir?**
5. **Bu veriler ışığı altında;**

a. **500 bin kişinin kredi borcundan dolayı icraya verildiği, milyonların sırada olduğu, esnafın, çiftçinin kredi borcunu ödeyemediği için hapishane sırası kolladığı,**
b. **Bir milyon evin borçları ödeyemediği için elektrik sayaçlarının söküldüğü,**
c. **Milyonlarca insanın telefondan borçlarının kesildiği,**
d. **Bağ-Kur borçlarından dolayı insanlara ilaç verilmediği,**
e. **Sadece yüz lira gibi bir fark yüzünden insanların belediye ekmek kuyruklarında saatler geçirdiği bir ülkede hangi tedbirler alınmıştır ki sosyal patlama olmayacaktır ve "Türkiye Arjantin değil, sosyal patlama olmaz" şeklinde açıklamaların dayanağı nedir?**

6. **Türkiye'nin Arjantin olmaması için sadece IMF'nin insafına mı güvenmektesiniz?**

CEVAPLAR

Latin Amerika'nın önemli ve büyük ekonomilerinden biri olan Arjantin'de 2000 yılı itibariyle kişi başına düşen milli gelir yaklaşık 7,792 ABD Doları olup, Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir aynı dönem itibariyle 3,095 ABD Doları olmuştur.

Türkiye'nin 2000 yılı itibariyle dış ticaret dengesi 26,7 milyar ABD Doları açık vermiştir. 2001 yılı ilk on ayında ise dış ticaret açığımız 4,2 milyar ABD Doları düzeyine düşmüştür. Arjantinde ise 2000 yılı itibariyle dış ticaret dengesi 1,1 milyar ABD Doları fazla vermiştir. 2001 yılı ilk on ayında ise Arjantin 4,6 milyar ABD Doları dış ticaret fazlası vermiştir.

2000 yılı itibariyle Arjantinin gayri safi milli hasılası 285 milyar ABD Doları düzeyinde seyretmiştir. Aynı dönem itibariyle Türkiye'nin gayri safi milli hasılası ise 201,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2000 yılı itibariyle Arjantin'in ihracatının ithalatı karşılama oranı yüzde 104 iken bu oran aynı dönem itibariyle Türkiye için yüzde 51 olarak gerçekleşmiştir. 2001 yılının ilk on aylık döneminde ise ihracatın ithalatı karşılama oranı Arjantin'de ve Türkiye'de sırasıyla yüzde 125 ve yüzde 87 olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemizde uygulanmakta olan programın yegane amacı ekonomide sürdürülebilir bir büyüme sağlanması, yatırımlar ve istihdamın artırılmasıdır. Ekonomik ve sosyal alanda yaşanan gelişmelerin sosyal kesimler üzerindeki etkileri farklı boyutta olmaktadır. Alınan önlemler neticesinde hükümetimiz doğabilecek sıkıntıların en aza indirilmesi için gerekli çalışmaları sürdürmektedir. Bu açıdan yürütülmekte olan programın temel unsurlarından birisi tüm vatandaşların sosyal refahını korumaktır.

Bu amaca yönelik olarak başlatılan çalışmalar sosyal refahın arttırılması yönünde önemli kazanımlar sağlayacaktır. Sektörel bazda incelemek gerekir ise 2001 yılında çiftçimize doğrudan gelir desteği uygulaması başlatılmış olup, gerekli ödenekler bütçeye konmuştur. Dar gelirli çifçilerin bu sistem ile desteklenmesi

temel hedeflerden biri olmuştur. Ayrıca alternatif ürün projesi ile arz fazlası olan ürünlerin üretilmesi yerine arz açığı olan ürünlerin yetiştirimesi yoluna gidilmiştir.

Kamu kesiminde memur olarak çalışan personelin maaşlarının enflasyon karşısında erimesine izin verilmemiş ve bu amaçla enflasyon artış oranında gerekli ayarlamalar yapılarak memurlarımızın satın alma gücü korunmuştur.

Uygulanmakta olan programımızın önemli ayaklarından biri olan sıkı maliye politikası uygulaması toplumun zayıf kesimlerini korumaya yönelik olarak sosyal alandaki reel harcamaların arttırılacağını taahhüt etmektedir. Bu amaçla 2002 yılında eğitim, sağlık ve sosyal korumayı içeren harcama kalemlerinin GSMH'daki (Gayri Safi Milli Hasıla içindeki payının yüzde 14,5'I aşması beklenmektedir) payı arttırılmıştır.

Ekonomik aktivitelerin canlanmasını sağlamak amacıyla hükümetimiz gerekli tedbirleri almakta ve almaya devam etmektedir. Mali sistemin yeniden yapılandırılması için alınan önlemler neticesinde ekonomi hem krizler karşısındaki kırılgan yapısını kaybedecek hem de reel sektöre sağlanacak kredi imkanları ile yeni istihdam alanları yaratılacaktır.

Türkiye ve Arjantin arasında hem sosyal hem de ekonomik anlamda oldukça farklılıklar olduğu kuşku götürmez bir gerçektir. Bu nedenledir ki Arjantin'de yaşanan olaylardan yola çıkarak benzeri etkilerin Türkiye'de de olacağını söylemek doğru bir yaklaşım sayılamaz. Unutulmamalıdır ki içinden geçmekte olduğunuz süreç hem ekonomi yönetimi olarak hem de vatandaşlar olarak ciddi bir sınav niteliğindedir. Fakat temel makroekonomik göstergelere bakıldığında tüm kesimlerin ortak özverisi ve fedakarlığı ile bu sınavın önemli bir bölümünün başarı ile tamamlanmış olduğu görülmektedir. Bu açıdan Türkiye'de sosyal bir patlama yaşanacağı konusundaki yorumlar hem doğru değildir hem de bütünlüğü ve eşgüdümü baltalamaya yönelik söylemlerdir.